

De gemeentelijke VZW, wat doen we ermee?

Griet De Wachter
Juriste-LOCUS vzw

Gemeentelijke VZW's bestaan niet (1)

- Gemeentelijke VZW:
 - Gewone vereniging zonder winstoogmerk
 - Met band met gemeentebestuur
 - RVB/AV: bemand door gemeenteraadsleden of andere vertegenwoordigers gemeente
 - Oprichting: destijds initiatief van gemeente
 - Financiering: aanzienlijk aandeel uit gemeentekas

Vaak ORGANISCH GEGROEID

Gemeentelijke VZW's bestaan niet (2)

- Gemeentedecreet

- Alle structuren die zich met taken van “GEMEENTELIJK BELANG” bezighouden

- Omvormen tegen einde lopende legislatuur (1 januari 2013)

Een beetje geschiedenis (1)

- Omzendbrief Kelchtermans BA/93/03 van 21 april 1993
 - “Paragemeentelijke VZW’s” INDIEN
 - Meerderheid leden bestuursorganen = leden GR OF aangeduid door GR
 - Financiering VZW valt in hoofdzaak ten laste van gemeentebegroting

= KENMERKEN: IS GEEN DEFINITIE

Een beetje geschiedenis (2)

- **PARAGEMEENTELIJKE VZW's**
 - Consequenties:
 - Wet overheidsopdrachten
 - Personeelsstatuut
 - Controle, toezicht,...

Een beetje geschiedenis (3)

- VOORBODE van wat nu in art. 225§3 GD staat

Art.225§3 GD: “Vermoedens van gemeentelijk belang”

- 1° Eén /meer van zijn organen bestaan voor meer dan de helft uit GR-leden/leden CBS van de gemeente/leden van de organen worden voor meer dan helft aangewezen of voorgedragen door die personen
- 2° De gemeente/vertegenwoordigers beschikken over de meerderheid van de stemrechten in één of meer van zijn organen
- 3° Zijn financiële middelen vallen voor meer dan de helft ten laste van het gemeentebudget

“Gemeentelijke VZW’s”: democratische garanties

- Grondwet
 - Artikel 41 en 162 van de Grondwet
 - Gemeentelijke belangen dienen behartigd in de eigen organen van de gemeente.
- Waarborgen m.b.t.
 - Besluitvorming binnen die gemeentelijke VZW’s
 - Openbaarheid
 - Inzagerechten
 - Gelijkheid
 - Motiveringsverplichtingen
 -

Culturele sector: waar Gemeentelijke VZW's thuis zijn... (1)

- VZW-formule = legio in Cultuursector
 - Ca. 90% CC's/GC's : vzw-formules
 - Eigen aan werking van CC's/GC's
 - Van “volle vzw's” tot “minimale vormen”

Culturele sector: waar Gemeentelijke VZW's thuis zijn... (2)

- Gemeentedecreet biedt houvast
 - Niet langer “gedoogd” <> onzekerheid
 - Decretaal kader
 - Duidelijk en transparant <> Onduidelijk en troebel

Wat zijn die taken van “GEMEENTELIJK BELANG?”

Decreet Lokaal Cultuurbeleid: Gemeentedecreet-conform

- Wijzigingsdecreet 13 juli 2007
 - Niet langer verbod op VZW-beheer vanuit dit decretaal kader
 - Kan dus voortaan voor zowel CC's als GC's

GD is niet Cultuurpactconform

Artikel 9 Cultuurpactwetgeving :

- voor culturele infrastructuren, instellingen of diensten, opgericht door/ressortterend onder een overheid
- moet een beheers- of bestuursorgaan worden opgericht,
- waarvan de samenstelling één van de volgende drie vormen aanneemt.

Formules 9a,b,c Cultuurpact

9a:

de evenredige vertegenwoordiging van de politieke strekkingen die bestaan in de betrokken overheid. In dat geval wordt het beheersorgaan bijgestaan door een vaste commissie van advies waarin alle vertegenwoordigende verenigingen van gebruikers en alle filosofische en ideologische strekkingen zijn opgenomen;

9b:

de vereniging van afgevaardigden van de betrokken overheid met de vertegenwoordigers van de gebruikers en van de strekkingen op basis van het beginsel van de evenredige vertegenwoordiging;

9c:

de zelfstandige vereniging van specialisten of gebruikers, al dan niet voorzien van een rechtsstatuut, waaraan de betrokken overheid het beheer opdraagt.

9a

9a = De evenredige vertegenwoordiging van de politieke strekkingen die bestaan in de betrokken overheid. In dat geval wordt het beheersorgaan bijgestaan door een vaste commissie van advies waarin alle vertegenwoordigende verenigingen van gebruikers en alle filosofische en ideologische strekkingen zijn opgenomen;

Druist in tegen wil **GEBRUIKERS** te laten meebeslissen ipv enkel te laten adviseren

9c

9c = Bij voorbaat uitgesloten

de zelfstandige vereniging van specialisten of gebruikers, al dan niet voorzien van een rechtsstatuut, waaraan de betrokken overheid het beheer opdraagt

Niet-participatie van vertegenwoordigers uit gemeentelijke overheid

9b

Sluit best aan bij “cultuur” van deze sector

9b= de vereniging van afgevaardigden van de betrokken overheid met de

vertegenwoordigers van de gebruikers en van de strekkingen op basis van het

beginsel van de evenredige vertegenwoordiging

Zowel overheid àls middenveld worden betrokken bij beheer van de instelling

In de praktijk: programma-VZW's (1)

- Geen eigen personeel
- Programma-VZW= instrument
 - Soepele financiële werking
 - Jaarlijks betoelaagd d.m.v. “dotatie”
 - Kan inkomsten aanwenden voor eigen werking
 - AV van de VZW // RVB in gemeentelijk beheer

In de praktijk: programma-VZW's (2)

- Waarborgt continuïteit in besluitvorming
- RVB in “gemeentelijk beheer” neemt beslissingen mbt eigen programmering
- Programma-VZW voert deze beslissingen uit

Primaat van de politiek: verzoenbaar met de praktijk? (1)

- Artikel 246 § 2 GD

De vertegenwoordigers van de gemeente in de algemene vergadering van de

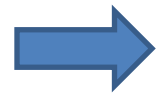
gemeentelijke vennootschap en vereniging worden door de gemeenteraad uit zijn leden gekozen.

De vertegenwoordigers van de gemeente in de algemene vergadering handelen

overeenkomstig de instructies van de gemeenteraad.

Primaat van de politiek: verzoenbaar met de praktijk? (2)

- Art. 246 §2 GD

ENKEL gemeenteraadsleden kunnen de gemeente vertegenwoordigen in de AV van de VZW

- PRAKTISCH???
- DRUKKE AGENDA's
- ENGAGEMENT?
- VOLMACHTENCULTUUR?
- EXPERTISE????

Artikel 195 GD: participatie gemeente (1)

- Kansen tot participatie door Gemeente aan VZW, zonder te moeten voldoen aan de voorwaarden van een EVA:
 - Aan deze VZW: GEEN taken van gemeentelijk belang toevertrouwd
 - Geen overdracht/terbeschikkingstelling gemeentelijk personeel
 - Geen overdracht van infrastructuur

Artikel 195 GD: participatie gemeente (2)

- Oplossing omzeilen strakke keurslijf EVA?
 - GR-beslissing
 - Slechts marginale toetsing toezichthoudende overheid
- Onduidelijkheid over KERN van de zaak:
 - WAT ZIJN TAKEN VAN GEMEENTELIJK BELANG???

Artikel 195 GD: participatie gemeente (3)

- Terbeschikkingstelling infrastructuur
 - is EIGENDOMSOVERDRACHT het criterium?
- Terbeschikkingstelling personeel
 - Is het FEITELIJK GEZAG over de werknemer het criterium?

NOOD AAN DUIDELIJKHEID

ALLES ONDER DE L VAN CULTUUR

Griet De Wachter

Stafmedewerker / Juriste

Priemstraat 51
1000 Brussel
T 02 213 10 40
F 02 213 10 39
E info@locusnet.be
www.locusnet.be